

Tiltak for arbeid

Innledning Drammen Næringslivsforening,
Drammen 19. februar 2009

Torgeir Micaelsen,
Storingsrepresentant (Ap)



Internasjonal finanskrise



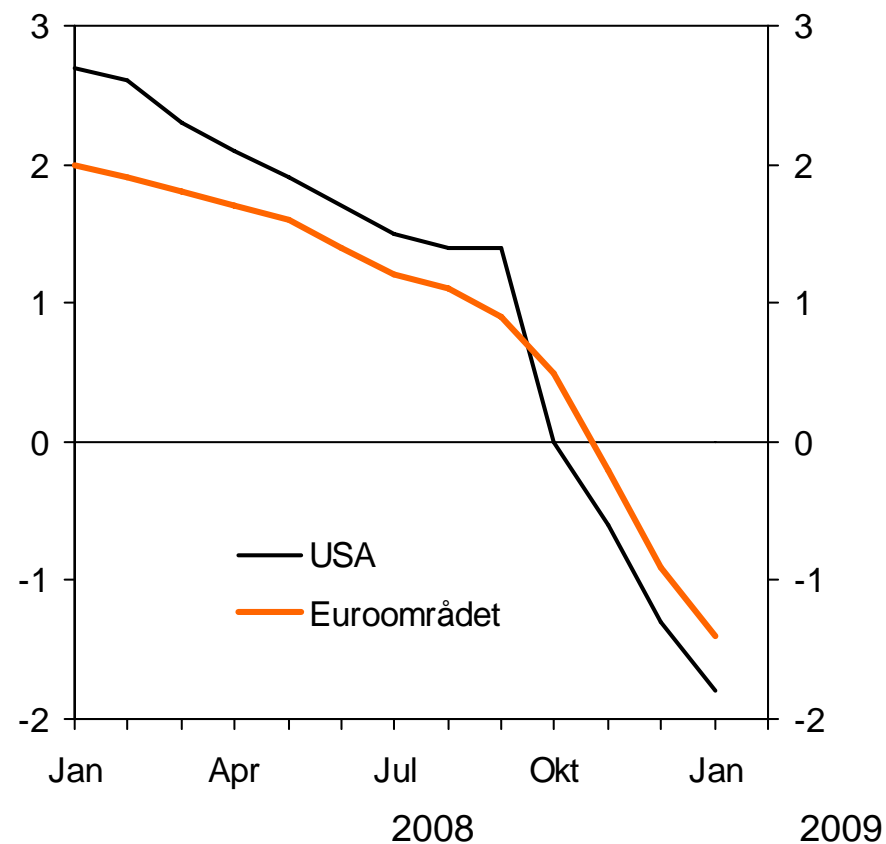
- 2008 var et år preget av betydelig uro i verdens finansmarkeder
- I september/oktober gikk uroen over til å bli en alvorlig krise
- Rask inngripen fra myndighetene hindret en kollaps i det finansielle systemet
- Situasjonen i finansmarkedene har bedret seg noe, men er langt fra normal

Svekket vekstutsikter internasjonalt



- Finanskrisen bidrar til en dramatisk forverring av vekstutsiktene internasjonalt
- Tiltakspakker og lavere renter bidrar til å dempe nedgangen. Likevel kan 2009 bli det svakeste året i industrilandene siden andre verdenskrig
- Nedgangen internasjonalt rammer også norsk økonomi

Consensusanslag for BNP-vekst i 2009 gitt på ulike tidspunkt. Prosent



Hva gjør vi i denne situasjonen?



2008

- 7. okt – Regjeringen legger fram et ekspansivt budsjett for 2009
- 12. okt – Bytteordning for inntil 350 mrd. kroner for å bedre bankenes tilgang på langsiktig finansiering
- 15. okt – Renten settes ned med 0,5 prosentpoeng
- 29. okt – Renten settes ned med 0,5 prosentpoeng
- 21. nov – Egenkapitalen i Kommunalbanken økes med 300 mill. kroner
- 23. Nov – Den alminnelige garantiordningen i GIEK økes med 60 mrd. kroner,
- Byggelånsgaranti for skip med 3 mrd. kroner og
- Innovasjon Norges låneramme med 1 mrd. kroner
- 27. nov – Statlig lån til Eksportfinans (50 mrd. kroner i 2009 og 2010)
- 17. des – Renten settes ned med 1,75 prosentpoeng

2009

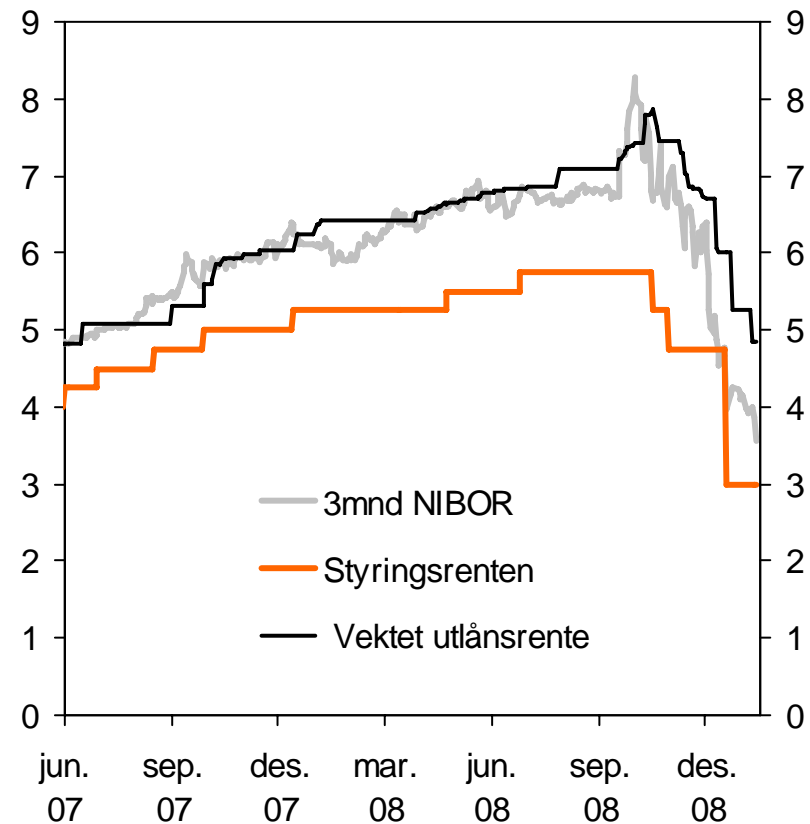
- 26. jan – Tiltakspakke for arbeid
- 9. feb – Nye tiltak for lån til næringsliv og husholdninger
- 13. feb - Forsterket tiltakspakke

Pengepolitikken har svart med lavere renter



- Styringsrenten er redusert med 2,75 prosentpoeng siden midten av oktober
- Påslaget på pengemarkeds-renten har falt etter innføringen av tiltakspakken overfor bankene, og utlånsrentene er raskt på vei ned
- Norges Banks rentenedsettelse gir rundt 20 mrd. kroner ekstra til husholdningene ved fullt gjennomslag i utlånsrentene

Pengemarkedsrenten og bankenes utlånsrenter på nye lån. Prosent



Tiltakspakke mot arbeidsledighet



Regjeringen la 26. januar fram tiltak for 20 mrd. kroner:

- 16¾ mrd. kroner i økte utgifter
- 3¼ mrd. kroner i skattelette

Anslagsendringer i budsjettet gjør at den samlede budsjett-stimulansen blir på 27 mrd. kroner i forhold til vedtatt budsjett

I tillegg:

- Utvidelse av låne-, garanti- og investeringsrammer på 8 mrd. kroner



Hovedtrekk i tiltakspakken

- | | |
|---|----------|
| • Kommuner og fylkeskommuner | 6,4 mrd |
| • Samferdsel | 3,8 mrd |
| • Vedlikehold | 2,6 mrd |
| • ENØK og ny fornybar energi | 1,2 mrd |
| • Arbeidsmarkedstiltak og støtte til omstilling og kapital for næringslivet | 2 mrd |
| • Idrettsanlegg | 250 mill |
| • Kirkebygg | 400 mill |
| • Kulturbygg | 70 mill |

MÅLET MED TILTAKENE



- Skape aktivitet i offentlig og privat sektor,
- Oppussing av skoler, bygging av sykehjemsplasser
- Vedlikehold av veger,
- Satse på energiøkonomisering og ny fornybar energi,
- Styrke NAV,
- Støtte til omstilling og kapital for næringslivet.

Samferdselstiltak som skaper bedre framkommelighet - nasjonalt



Nye tiltak

3,8 mrd. kroner

- Riksveginvesteringer 1,5 mrd. kroner
- Drift og vedlikehold av riksveger 0,8 mrd. kroner
- Drift og vedlikehold av jernbanen 0,8 mrd. kroner
- Investeringer i jernbanen 0,5 mrd. kroner
- Kystverket 150 mill. kroner



Tiltak for arbeidsledige

- Nivået på arbeidsmarkedstiltakene økes med 6 000 plasser
- 320 nye stillinger i NAV
- Øke den maksimale perioden med dagpenger fra 30 til 42 (nå til 52) uker
- Redusere arbeidsgivers lønnsplikt fra 10 til 5 dager

Tiltak for kompetanse, omstilling og nyskaping



- Innovasjon Norge – tilskudd og tapsfond 320 mill. kr.
 - Innovasjonslåneordningen (+600 mill. kr.)
 - Garantiordningen (+280 mill. kr.)
- Innovasjon Norge – nytt etablererstipend 150 mill. kr.
- Innovasjon Norge – FoU-kontrakter 65 mill. kr.
- Innovasjon Norge – Marint innovasjonsprogram 20 mill. kr.
- GIEKs u-landsordning 150 mill. kr.
 - Lånerammen økes med 1 050 mill. kr.
- Argentum 2 246 mill. kr.
 - Økt egenkapital (2 mrd. kr.)
 - Staten tar ikke ut utbytte (246 mill. kr.)

Byggeprosjekter - nasjonalt



Økte utgifter

2,8 mrd. kroner

- Ekstraordinært vedlikehold i helseforetakene 1 000 mill. kroner
- Vedlikehold og nybygg i universiteter og høyskoler 470 mill. kroner
- Vedlikehold, prosjektering mv. i Statsbygg 463 mill. kroner
- Tilskudd til utleieboliger 250 mill. kroner
- Tilskudd til idrettsanlegg 250 mill. kroner
- Vedlikehold av nasjonale festningsverk 88 mill. kroner
- Museer og kulturbygg 78 mill. kroner
- Studentboliger 75 mill. kroner
- Andre tiltak 154 mill. kroner

Utlånsrammen i Husbanken økes med 2 mrd. kroner



Tiltakspakke for trygge arbeidsplasser



De rødgrønne partiene mener at den alvorlige situasjonen i norsk økonomi krever ytterligere tiltak. Etter høring og behandling i finanskomiteen vil de rødgrønne partiene på Stortinget foreslå tiltak som forsterker tiltakspakken.

- 26. januar la regjeringen frem en ny tiltakspakke for å trygge eksisterende arbeidsplasser og skape nye.
- Det opprinnelige forslaget til tiltakspakke var på totalt 27 milliarder kroner. Forslaget presenterte de kraftigste tiltakene mot arbeidsløshet på over 30 år og er blant de sterkeste virkemidlene i et internasjonalt perspektiv.

Disse tiltakene ble ytterligere forsterket av Stortinget



Regjeringspartiene på stortinget endret følgende:

- Taket for tilbakeføring av underskudd økt fra 5 til 20 millioner kroner
- Økt avskrivning for investering i maskiner
- Permitteringsperioden økt til 52 uker
- Egen garantiordning for førsteomsetning av fisk på 525 millioner kroner

Regjeringspartienes endringer gjør tiltakene enda mer treffsikre og bidrar til å bedre likviditeten til bedrifter over hele landet.

Samlet vil skattetiltakene bety skattelette på nesten 5 milliarder kroner i 2009 til bedrifter over hele landet som er berørt av krisen.

Tiltakene bidrar også til å gjøre permitteringsreglene mer fleksible. I tillegg kommer det tiltak som er spesielt siktet inn mot de problemer norsk fiskeriindustri står overfor.

TILTAK I BUSKERUD



220,7 mill til kommunene i Buskerud

- Vedlikeholdstilskudd
- Frie inntekter

I tillegg:

- + 53,5 mill i skattekomp.
- + 42,5 mill i mva. komp.

62,7 mill kr til fylkeskommunen

- 11,4 mill kr i økte frie inntekter
- 42,5 mill kr i vedlikeholdstilskudd.
- 8,8 mill i lærling tilskudd

Vedlikehold i Buskerud



Vedlikeholdsarbeid for 8,5 millioner:

Drammen tinghus	1,6 mill
Statens kartverk	1,9 mill
Høgskolen i Busk. Hønefoss	5,0 mill



Jernbane



98 millioner kroner til drift- og vedlikehold av jernbanenettet i Buskerud.

Veg



- 35,2 mill kroner til trafikksikkerhetstiltak
- 3 mill til rensking i skjæring i Tranbykrysset
- 33 mill kroner til gang- og sykkelvei



Vegprosjekter



35,2 millioner kroner til trafikksikkerhetstiltak på veg i Buskerud.

- 6 millioner kroner til midtrekkverk ved Ryghkollen – Mjøndalen (E134)
- 6 millioner kroner til bred midtoppmerking ved Langebru – Damåsen (E134),
- 2,5 millioner kroner til midlertidig utbedring av vegkryss ved Dagslett (Rv 23),
- 7 millioner kroner til midtdeler i kurve på riksveg
- 7, 5 millioner kroner til tiltak i rundkjøring ved Gol vest (Rv 7),
- 4,7 millioner kroner til bred midtoppmerking ved Bjørnstad – Værpen (Rv 23) og
- 4 millioner kroner til tosidig viltgjerde ved Fosskollen – Kirkelinna (E18).

Til rassikringstiltak er det satt av 3 millioner kroner til rensking i skjæring ved Tranbykrysset (E18).

33 millioner kroner til gang- og sykkelveg

- 18 millioner kroner til sykkelfelt i Nedre Høensgate (Rv 35)
- 5 millioner kroner til tiltak i Kongsberg,
- 5 millioner kroner til undergang ved Hallingby (E16) og
- 5 millioner kroner til undergang ved Nakkerud (Rv 35).

Kulturminner



Istandsetting og vedlikehold av fredete og verneverdige bygninger og anlegg i Modum kommune, herunder Mælum gård.

Brannsikring av tette trehusmiljøer og kriker av kulturhistorisk verdi i Kongsberg kommune.